

NƏRİMAN HƏSƏNZADƏNİN TƏRCÜMƏÇİLİK FƏALİYYƏTİ

Nailə Mehrəliyeva

*BDU, Kitabşünaslıq və nəşriyyat işi kafedrasının dosenti,
pedaqogika üzrə fəlsəfə doktoru*

Xalq şairi Nəriman Həsənzadə zəngin və əhatəli yaradıcılığa malikdir. Müasir Azərbaycan ədəbiyyatının ən parlaq nümayəndələrindən olan Nəriman Həsənzadənin əsərlərində ülvi və pak hisslər tərənnüm olunmuş, şair həmişə insan kamalından və gözəlliyədən ilham almışdır. Şairin lirikasının tükənməz həyat qüvvəsi xalq həyatı ilə sıx təmasda, xalqın arzu və düşüncələrinə qırılmaz tellərlə bağlı olmasındadır. Xalq həyatı və ənənələri ilə möhkəm bağlı olan N.Həsənzadənin ilk şeir kitabları 20-ci əsrin 50-ci illərində "Uşaqgəncnəşr"də işıq üzü görmüşdür. "Dostlar, göz-ləyin məni", "Qız ürəyi", "Hardasan" adlı kiçik həcmli kitablara daxil olan şeirlər ədəbiyyatımıza istedadlı bir şairin gəlişini xəbər verirdi. Şairin əsərləri bir çox dünya xalqlarının, o cümlədən ingilis, fransız, alman, fars, italyan, çex, hind, ərəb, xarvat, ukrayna, və.s dillərinə tərcümə edilmişdir. Şairin "Seçilmiş əsərləri" ölkəmizin hüduqlarından kənarında Tehrandə, Tiflisdə, Moskvada çap olunmuşdur. N.Həsənzadənin yaradıcılığında xüsusi yer tutan, ədəbi mühitdə böyük maraq doğuran "Nabat xalanın çörəyi" povesti çex, rus və gürcü dillərində çap olunmuşdur. Yüzdən artıq şeirinə musiqi bəstələnən, yarım əsrdən artıq yaradıcılığa malik olan lirik şerlər, epik-drammatik poemalar müəllifi olan N.Həsənzadə həm də tərcüməçidir. Onun ukrayna, türkmən, çin, kalmik xüsusilə də rus dillərindən tərcümələri oxucular tərəfindən maraqla qarşılanır. Tərcümələrindən bir qismi dövrü mətbuat səhifələrində, bir qismi isə kitablar şəklində nəşr olunmuşdur.

N.Həsənzadənin Başqırdıstan xalq şairi Mustay Kərimdən "Bu şeir toy məclisində oxunmuşdur" ("Azərbaycan", 1961), F.Şevçenkodan "Çək-məm olsaydı mənim" ("Azərbaycan gəncləri", 1964), Ç.Simondan "Qon-çabəyimin mahnısı" ("Azərbaycan", 1967), Mixay Emineskdən "Xeyrə qalsın gecəmiz", Seomel Qorloçdan "Mənim sakit gurultusuz şerlərim" və s. tərcümələri Azərbaycan oxucularını dünya ədəbiyyatı ilə yaxından tanış edir. Görkəmli şair Qaysın Quliyevin "Dostum buludlar kimi", "Bahar dostları" şeirləri N.Həsənzadə tərəfindən Azərbaycan dilinə tər-

cümə edilmiş, "Azərnəşr"də işıq üzü görmüşdür. XX əsrin 70-ci illərində şair N.A.Nekrosovdan "Bir saatlıq cəngavər", Nikita Steneskudan "Yeniyyətələr dənizdə", M.Rılskidən "Azərbaycanda Nizami", P.Bravkadan "Ağcaqayın ağacı", "Şöhrət", Liana Daskalovadan "Orta qapı", "Qızılgülün nəğməsi" və s. əsərləri tərcümə etmişdir. Nəriman Həsənzadə türkmən ədəbiyyatından yazıçı, şair, dramaturq Ata Atacanovdan "Çörək və insan", Ukrayna şairlərindən Leonid Qorloçdan "Körpülər", İraq ədəbiyyatından Səliman Əl-Cəbburi "Süxur və büllur", "Ağ günlərin sorağında" və s. şeirləri poetik bir dillə ana dilimizə çevirmişdir.

Sənətin çətin yollarında şeirin kamil ustası kimi şöhrət tapan şairin orjinal əsərləri ilə yanaşı dünya ədəbiyyatından doğma dilimizə çevirdiyi şeirlər ölkəmizdə bədii tərcümə ədəbiyyatının zənginləşməsinə mühüm töhfə vermişdir.